

VYRÁBÍ:
Alfa model, Praha

Obvyklou cestou k novému modelu je jeho zakoupení v modelářském obchodě, buď v kamenném, nebo v poslední době stále více tom internetovém. Existuje však ještě jedna méně obvyklá cesta, a tou je výhra. To se povedlo loni mému synovi na tradiční modelářské akci MVVS Cup. V tombole si vylosoval stavebnici polomakety japonské stíhačky Nakajima Ki.84a Hayate (Hurikán) od firmy Alfa model. Radost měl dvojnásobnou. Jednak při létání ten den poškodil svůj model Jak-55, a navíc letadla z druhé světové války jsou jeho velké hobby.

Vzorem modelu Nakajima Ki.84a Hayate byla jedna z nejlepších japonských stíhaček. Byla velmi obratná, rychlá a přitom dobře ovladatelná. Zajímavostí je snaha o co největší úspory ve výrobních kapacitách při její sériové výrobě, které japonský průmysl měl v letech 1943–1945 k dispozici. Proti jiným podobným typům strojů se podařilo snížit dobu výroby téměř na polovinu.

Sestavení prakticky hotového modelu nechal syn na mně, on s ním raději létá. Stavebnice Ki.84a Hayate je řešena stejně jako ostatní modely firmy Alfa model. Jsou z vakuově vylisovaných skořepin z extrudovaného polystyrenu, kompletně poslepaných, s plastovými výztuhami a s hotovou povrchovou úpravou.

Po otevření kartonové krabice s velkou nálepkou s fotografií modelu a jeho technickými údaji na nás vykoukl již téměř hotový model. Trup s nalepenými ocasními plochami a připevněnou kabinou byl přichycený v krabici do kartonových držáků, vedle něj stejně připevněné kompletní křídlo. V sáčku bylo drobné příslušenství, jako šroubky, matice, podložky a vrtulový kužel. Dále krabice obsahovala velkou sadu vodou snímatelných

Nakajima Ki.84a Hayate

polomaketa japonské stíhačky

obtisků, český návod k sestavení a stavební výkres.

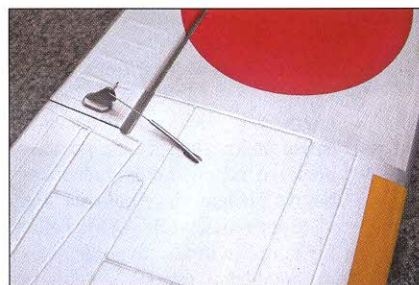
K Hayate jsem se nakonec dostal až v zimě, ale o to víc času jsem měl k dispozici. Pustil jsem se tedy nejdříve do prostudování návodu, který je velmi podrobně zpracovaný a nevynechává jediný detail. Odkazuje ve svém popisu na obrázky na stavebním výkrese. Podobné řešení bylo obvyklé u stavebnic, na které jsem byl zvyklý u mládí. Dnes je trend trochu jiný – podrobný popis s přímo vloženými obrázky konkrétní operace. Důležitým bodem návodu je důkladný seznam potřebného vybavení. Výrobce nabízí možnost osadit model různými pohony, od stejnosměrného motoru až po několik typů motorů střídavých. U každého motoru je doporučená vrtule a počet článků. Já jsem použil

jeden z doporučených, AXI 2804/22 a dvojčlánek Li-pol 1 200 mAh, obojí jsem měl ve svých zásobách.

Podle návodu jsem se pustil do první operace, tou je nanesení obtisků. To je u vodou snímatelných obtisků sice pracnější než u dnes používanějších samolepicích, ale výhodou je lepší přilnutí obtisku k povrchu a výrazně nižší hmotnost. Sada obtisků nabízí hned

Další, složitější činností byla instalace serva křídlek. V křídle už jsou od výrobce připravené dráty v plastových lanovodech a tím je poloha serva dána. To pak vychází kousek od náběžné hrany křídla zasunutě šik-

mo do připraveného výřezu. Protože se mi toto řešení moc nezдало, zhotovil jsem z bal-

zy klínovou podložku, tu do křídla zalepil a servo Modelcraft ES-05 k ní alespoň za spodní patku přišrouboval jedním vřutem.

Montáž serva výškovky byla úplně bez problémů. V trupu je pod kabinou zalepená deska s výřezy, do jednoho z nich jsem servo ES-05 přišrouboval a pákou připojil k připravenému drátu k výškovce. Později při předletové kontrole jsem si všiml, že se táhlo k výškovce má při odtlačování snahu dost prohýbat. Asi v polovině jsem jej proto pomocí sloupku z EPP přilepil zevnitř do trupu.

několik různých možností markingu, návod k nim uvádí i historické podrobnosti. Dlouho jsem s vodou snímatelnými obtisky nepracoval a chtěl jsem je mít nanesené co nejčistěji. Nakonec jsem si s tím hrál celé dva večery.

Bez problémů byla i instalace motoru AXI 2804/22 na připravenou překližkovou přepážku zalepenou v přední části trupu.

Křídlo se k trupu připevňuje zasunutím do plastového výřezu v přední části a přišroubováním šroubem v prostřední části křídla. Tento šroub je přístupný shora po sejmutí kabiny. Křídlo je jednoduše odnímatelné, ale vzhledem k své velikosti se model vejde do běžného auta i sestavený.

Samotná kabina je ve stavebnici úplně hotová, včetně orámování a kokpitu. Za ten se také k trupu připevňuje. Je to vyřešeno pomocí dvou překližkových pásek. Při otevírání kabiny je potřeba nejdříve ji v zadní části nadzvednout, trochu silou posunout dozadu, až se uvolní přední pásek, potom nadzvednout přední část kabiny a zase posouvat dopředu, až se uvolní i zadní pásek. Zní to možná trochu krkolomně, ale kabina ze letu opravdu drží a nejsou kolem ní žádné západky, které by rušily maketovost. Přiznám se, že jsem při prvním pokusu o otevření kabiny táhl trochu jinak, než popisuje návod, a zadní západku jsem ulomil. Pro jednodušší snímání a zasouvání kabiny jsem nakonec zhotovil pro překližkové pásky náběhy. V krabici je i nenabarvený výlisek hlavy pilota, ten jsem nakonec nepoužil, znamenalo by to rozřezat hotový kokpit.

Poslední prací na modelu byla instalace baterie. Po kontrole polohy

těžiště vyšlo umístění baterie kousek před něj, do místa, kde je k jejímu uchycení v trupu nachystaná překližková deska. Návod doporučuje baterii upevnit na dodaný suchý zip. Protože sadu 2s 1200 mAh používám současně v modelu vrtulníku, kde je uchycena ve schránce, na suchý zip už nebyl prostor. Proto jsem i do modelu zhotovil schránku z topolové překližky. Přineslo to 10 g navíc.

Úplně poslední detail na dořešení bylo uchycení vrtulového kuže-

le. Doporučená vrtule APC 9/6 má poměrně tlustý kořen a šroub obrácené montáže motoru AXI je relativně krátký, na uchycení zbyl u vrtulového kuželu jen jeden závit. Musel jsem tedy otvor v kuželu převrtat na průměr 6 mm a na soustruhu vytvořit speciální dutý šroub.

Před první startem jsem model tradičně zvažil. S akumulátorem měl 340 g, tedy pod spodní hranici uváděnou výrobcem. Tak jak je to u výrobků od firmy Alfa model obvyklé, model je perfektně připravený, se spoustou maketových prvků, na povrchu má naznačené panely a kryty, naznačený zatažený podvozek, zbraně i válce motoru.

Jak jsem předpokládal, zálet modelu nepřinesl žádný problém. Po hození z ruky vyrazil letoun k oblakům. Po drobném dotrimování křidélek a výškovky jsem začal zkoušet, co tenhle Japonec umí. Bez problémů zvládne běžné bojové obraty jako výkrut, přemet, zvrát. Pěkná je kubánská osma i let na zádech. Nezvládá samozřejmě obraty, na které je potřeba ovládnutí směrovky. To mi ve finále trochu chybělo, ale není to koncepcí tohoto typu modelu.

Druhou věcí, co mi chyběla, je zatahovací podvozek, který se již běžně dodává i u sad modelů této velikosti. Tohle výrobce umí vyře-

šit. V nabídce firmy Astra je zatahovací podvozek jako zvláštní příslušenství, není proto problém jej doplnit, znamená to ovšem zvýšení hmotnosti. I bez podvozku však Ki.84 Hayate přistává do trávy

Technické údaje podle výrobce:

Rozpětí	850 mm
Délka	750 mm
Plocha křídla	12 dm ²
Hmotnost	380–440 g
Řízené funkce	V, Kř, M

snadno, bezpečně a hladce i s poměrně hodně dolů vyčnívajícím chladičem.

Při dalším létání jsem si všiml, že modelu nevdá vítr do asi 4 m/s, což dále rozšiřuje možnosti létání. Létání s modelem Ki.84a Hayate je pohodové, ale stejně jako návod bych ho ani já nedoporučil úplně začátečníkovi.

Model jsme si se synem hned oblíbili a vozíme ho na polétání spolu s ostatními letadly z druhé světové války, co máme. Protože se synem a partou na našem letišti létáme i EPP kombat, padl návrh to zkusit i s Hayate, ale nakonec jsme jej tohoto osudu ušetřili. Na to je moc hezky provedený a při častých killech, které se nám bohužel „dají“, by dlouho nevydržel. Na kombat je totiž dost křehký. Problematiká by byla také jeho opravitelnost, už kvůli použitému materiálu, který nelze lepit běžným kyanoakrylátovým lepidlem. A EPP kombat bez dostatečného množství „vteřináku“ a aktivátoru provozovat ani nejde. Pro běžné sólo létání s Ki.84a Hayate pro radost však tohle není nutné řešit, riziko poškození je nízké.

V nabídce firmy Alfa model jsou další velmi zajímavá letadla, stačí si jen vybrat. Škoda že tyto modely tradičního českého výrobce dnes trochu zapadají kvůli přetlaku zboží z Dálného východu. Cena polomakety Ki.84a Hayate je podle internetových stránek výrobce 1 812 Kč.

Ing. Jindřich Felkel

Výrobce, firma Alfa model, se k tomuto textu do uzávěrky nevyjádřil.

